

Результати планового аудиту щодо ефективності організації системи внутрішнього контролю та управління ризиками, виконання контрольно наглядових та інших функцій, виконання та досягнення цілей, якості надання адміністративних послуг, ступеня виконання і досягнення цілей тощо Київського міського територіального центру соціального обслуговування за період 2022-2024 роки.

Головною метою діяльності Київського міського територіального центру соціального обслуговування є надання соціальних послуг громадянам, які перебувають у складних життєвих обставинах і потребують сторонньої допомоги, за місцем проживання.

Діяльність Територіального центру спрямована на виконання основних завдань, а саме:

- Виявлення громадян, що мають право на отримання соціальних послуг згідно чинного законодавства, формування електронної бази таких громадян, визначення (оцінювання) їх індивідуальних потреб у наданні соціальних послуг;
- Забезпечення якісного надання соціальних послуг;
- Установлення зв'язків з підприємствами, установами та організаціями всіх форм власності, фізичними особами, родичами громадян, яких обслуговує Територіальний центр, з метою сприяння в наданні соціальних послуг громадянам, визначеними чинним законодавством;
- Забезпечення перевезення в межах міста осіб з обмеженими фізичними можливостями та інших мало мобільних груп населення;
- Здійснення заходів з виконання міських цільових програм;
- Здійснення в установленому порядку координації роботи, організаційно-методичного забезпечення та контролю за додержанням законодавства про надання соціальних послуг районними територіальними центрами соціального обслуговування (надання соціальних послуг) в місті Києві.

Забезпечення основної діяльності Територіального центру здійснюється за рахунок коштів бюджету міста Києва.

Проведеним аналізом надходження та використання коштів встановлено, що за період дослідження (2022-2023 роки та 9 місяців 2024 року) на утримання Територіального центру надійшло із бюджету м. Києва 192,7 млн грн, у зв'язку з чим основний фокус дослідження аудиторами зосереджено на дотриманні вимог бюджетного законодавства під час проведення розрахунків видатків до кошторису та використання бюджетних коштів.

Дослідження аудиторів в основному зосереджено на факторах / процесах:

- планування;
- виконання / звітування;
- забезпечення / організації внутрішнього контролю.

Зазначена вище діяльність одночасно супроводжується ризиковими чинниками, які призвели до проблем та недоліків **на загальну суму 3 936,2 тис. грн** (з яких неефективні – 3 936,2 тис. грн).

Планування та використання коштів на заробітну плату (у т. ч. надбавок, доплат, утримань тощо).

1. Невідповідність планування коштів дійсним потребам, завищення обсягів бюджетних запитів.

Так, при плануванні обсягу видатків на сплату єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування Територіальним центром не враховано встановлену законодавством ставку для працюючих осіб з інвалідністю 8,41 %, а застосовано ставку 22 %, що призвело до завищення потреби в бюджетних коштах на 2022-2024 роки розрахунково на суму 691,1 тис. грн, чим недотримано ч. 13 ст. 8 Закону України № 464.

При цьому, фактичне нарахування та сплата для працюючих осіб з інвалідністю єдиного внеску протягом 2022-2024 років Територіальним центром здійснювалася відповідно до вимог Закону України № 2464 за ставкою 8,41 %.

Також слід відмітити, що згідно Наказу № 239 документом для визначення стажу роботи, який дає право на одержання надбавки за вислугу років, є трудова книжка або інші документи, які відповідно до законодавства підтверджують наявність стажу роботи.

Проте у 2022–2024 роках Територіальний центр включав до бюджетних запитів надбавки (15 %) за вислугу років на вакантні посади без наявних підтверджуючих документів, що призвело до необґрунтованого планування коштів на оплату праці розрахунково на суму 1 034,7 тис. грн.

При цьому Територіальний центр протягом майже 3 років мав вакантні посади, що давало змогу при плануванні кошторисів враховувати дану статистику.

Даний недолік / проблему усунуто в ході аудиту, що дозволить зекономити в 2025 році бюджетних коштів розрахунково на суму 531,8 тис. грн (економічний ефект).

2. Ризики завищення посадових окладів окремим категоріям працівників.

Додатком 3 до Наказу № 308/519 наведено перелік закладів (підрозділів) та посад, робота (на) яких дає право на підвищення посадових окладів (ставок) у зв'язку зі шкідливими та важкими умовами праці.

Територіальним центром для працівників його спеціалізованого відділення соціальної допомоги вдома інвалідам з психічними захворюваннями (далі – спеціалізоване відділення) запроваджено підвищення посадових окладів на рівні 25 % у відповідності до п. 1 та п. 1.2. додатку 3 Наказу № 308/519, аргументуючи це тим, що дані пункти передбачають таке підвищення для відділень, палат та кабінетів для психічно хворих, геріатричних пансіонатів, відділень, а також посад в т.ч. соціальних працівників.

Також дане підвищення Територіальний центр обґрунтовує тим, що працівники спеціалізованого відділення єдині в Україні надають соціальні послуги дома громадянам, які страждають на психічні розлади, неврегульованістю нормативно-правових актів, які не враховують складності та розмежування соціальних послуг наведених в ст. 16 ЗУ «Про соціальні послуги», а також відсутністю чітких роз'яснень на неодноразові звернення центру щодо величини застосування підвищення окладів відповідно до Наказу № 308/519.

Водночас Наказ № 308/519 в т.ч. містить перелік закладів та посад до яких відносяться територіальні центри, посади фахівців із соціальної роботи (соціальної допомоги вдома), для яких підвищення посадових окладів має складати 15 %. Таким чином, враховуючи обґрунтування Територіального центру та вимоги нормативно-правових актів, які регулюють умови праці установ соціального захисту населення, на думку аудиторів вбачається ймовірність ризику невідповідності застосування розміру підвищення посадових окладів для соціальних працівників спеціалізованого відділення, що в свою чергу могло призвести до зайвого планування та витрачання коштів розрахунково у розмірі 1 906,6 тис. грн.

Крім цього упродовж 2022–2024 років Територіальним центром не було прийнято управлінських рішень щодо встановлення підвищення посадового окладу перукарю на 20 %, як це передбачено наказом № 308/519 та листом Мінсоцполітики від 12.12.2014 № 1613/13/84-14, що створює ризики недоотримання заробітної плати на суму 26,6 тис. грн за відповідний період.

Облік, зберігання та використання матеріальних цінностей.

Аналіз обліку, використання та зберігання активів Територіального центру засвідчив загалом належний рівень контролю з боку посадових осіб. Водночас виявлено окремі недоліки, зокрема:

- відсутність єдиного підходу до обліку безоплатно отриманих матеріальних цінностей (благодійної допомоги), що створює ризики неналежного бухгалтерського відображення, зберігання та подальшого використання;
- некоректне віднесення частини таких активів на позабалансовий рахунок, що не

відповідає вимогам чинного облікового регламенту;

- тривале (понад 4 роки) невикористання матеріальних цінностей на суму 77,9 тис. грн (коляски інвалідні, комунікаційні системи для осіб з пониженням слуху, туалет складний);
- затримка з сортуванням частини отриманої благодійної допомоги за видами, що ускладнює її ефективне розподілення.

Витрати на обслуговування спеціалізованих транспортних засобів.

Організована та функціонуюча в Територіальному центрі система закупівель послуг з ремонту та технічного обслуговування транспортних засобів (спеціалізованих автомобілів) в повній мірі не відображає, на думку аудиторів, раціонального та ефективного підходу до використання бюджетних коштів.

Так, проведений аудиторами аналіз послуг з ремонту та технічного обслуговування транспортних засобів, закуплених Територіальним центром протягом 2022-2023 років та 9 місяців 2024 року, засвідчив їх фактичне виконання на рівні 50 – 60 % від запланованого обсягу (план – 6,9 млн грн, факт – 3,6 млн грн). Водночас передбачені кошти на закупівлю послуг були використані Територіальним центром у повному обсязі, що сталося через включення до витрат вартості запасних частин, які не враховувалися установою при плануванні закупівель, але фактично використовувалися виконавцями під час надання послуг.

Відмічається, що витрати на запасні частини у всіх випадках покривали саме ту частину витрат, яка згідно зі специфікаціями до договорів, була передбачена для надання послуг, що фактично не виконувалися у відповідному звітному періоді.

Крім того, закупівля запасних частин відбувалася без попереднього планування їх приблизної вартості, оскільки ціна їх придбання визначалася уже під час надання послуг Виконавцем, що надавало можливості визначати вартість орієнтуючись на кошти, передбачені на виконання договорів (на послуги), що також могло негативно впливати на формування їх ціни без врахування середніх по ринку.

При цьому Територіальний центр у 2020 році запроваджував практику укладання договорів окремо на послуги та запасні частини, де, відповідно до специфікацій, передбачалася як вартість кожної окремої послуги, так і вартість окремої запасної частини. Моніторингом електронної системи публічних закупівель Prozorro встановлено застосування такого підходу і іншими організаціями та установами м. Києва.

Система внутрішнього контролю.

Забезпечення неповного внутрішнього контролю за повнотою та достовірністю оформлення подорожніх листів, зокрема щодо зазначення маршрутів руху, підписів відповідальних осіб та інших обов'язкових реквізитів, створює ризики неналежного використання транспортних засобів.

Крім того, виявлено відсутність підтверджень проходження обов'язкового медичного огляду водіїв у вигляді штампу, дати, часу та підпису медичного працівника в подорожніх листах за періоди з 04.04.2024 по 14.04.2024 та з 20.05.2024 по 17.09.2024. Такі недоліки можуть свідчити про недотримання вимог статті 34 Закону України «Про автомобільний транспорт» № 2344-III від 05.04.2001, яка передбачає здійснення контролю технічного стану транспортних засобів та обов'язкового медичного контролю стану здоров'я водіїв перед виїздом на маршрут.

За результатами дослідження вбачається, що Територіальний центр у значній мірі забезпечує належну якість та ефективність надання основних соціальних послуг (зокрема догляду вдома, паліативного догляду, надання натуральної допомоги, транспортних послуг, представництва інтересів, фізичного супроводу осіб з інвалідністю тощо), у тому числі в межах реалізації міських цільових програм. Водночас виявлені в ході аудиту недоліки у

плануванні та використанні бюджетних коштів, а також у веденні обліку, зберіганні та використанні активів, свідчать про необхідність посилення внутрішнього контролю за зазначеними процесами та впровадження ефективних підходів до управління майном і бюджетними ресурсами.

МОНІТОРИНГ ВРАХУВАННЯ РЕКОМЕНДАЦІЙ

*За результатами планового аудиту діяльності Київського міського територіального центру соціального обслуговування щодо оцінки ефективності організації системи внутрішнього контролю та управління ризиками, виконання контрольно наглядових та інших функцій, виконання та досягнення цілей, якості надання адміністративних послуг, ступеня виконання і досягнення цілей за період 2022 – 2024 років
(Аудиторський звіт від 28.06.2025 №070-2-2-04/18)*

Станом на 11.08.2025

№ п/п	Суттєвий недолік/Проблема	Надані рекомендації підприємствам, установам та організаціям, заснованих на комунальній власності територіальної громади м. Києва, в яких проведено аудити Департаментом				Причини невиконання рекомендацій
			Стан врахування	Фінансовий ефект (тис. грн)	Економічний ефект (тис. грн.)	
1	При плануванні обсягу видатків на сплату єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування Територіальним центром не враховано встановлену законодавством ставку для працюючих осіб з інвалідністю 8,41 %, а застосовано ставку 22 %, що призвело до завищення потреби в бюджетних коштах на 2022–2024 роки розрахунково на суму 691,1 тис. грн, чим недотримано ч. 13 ст. 8 Закону України № 2464. При цьому, фактичне нарахування та сплата для працюючих осіб з інвалідністю єдиного внеску протягом 2022–2024 років Територіальним центром здійснювалася відповідно до вимог Закону України № 2464 за ставкою 8,41 %.	Запровадити узгодження ставок ЄСВ відповідно до категорій працівників при плануванні кошторисних видатків на поточний рік з врахуванням наявної кількості працівників з пільговою ставкою при формуванні та затвердженні тарифікаційного списку.	Так			
		Призначити відповідальну особу за контроль правильності застосування пільгових ставок при плануванні видатків на оплату праці та нарахування ЄСВ.	Так			
2	Згідно Наказу № 239, документом для визначення стажу роботи, який дає право на одержання надбавки за вислугу років, є трудова книжка або інші документи, які відповідно до законодавства підтверджують наявність стажу роботи. Проте у 2022–2024 роках Територіальний	Забезпечити включення надбавок за вислугу років до бюджетних запитів за наявності підтверджуючих документів (трудова книжка або інші документи згідно з Наказом № 239).	Так		531,8	

	центр включав до бюджетних запитів надбавки (15 %) за вислугу років на вакантні посади без наявних підтверджуючих документів, що призвело до необґрунтованого планування коштів на оплату праці розрахунково на суму 1 034,7 тис. грн. При цьому, Територіальний центр протягом майже 3 років мав стабільно вакантні посади, що давало змогу при плануванні кошторисів враховувати дану статистику. Даний недолік / проблему усунуто в ході аудиту, що дозволить зекономити в 2025 році бюджетних коштів розрахунково на суму 531,8 тис. грн (економічний ефект).	Призначити відповідальних осіб за перевірку документального обґрунтування надбавок.	Так			
3	Додатком 3 до Наказу № 308/519 наведено перелік закладів (підрозділів) та посад, робота (на) яких дає право на підвищення посадових окладів (ставок) у зв'язку зі шкідливими та важкими умовами праці. Територіальним центром для працівників його спеціалізованого відділення соціальної допомоги вдома інвалідам з психічними захворюваннями (далі – спеціалізоване відділення) запроваджено підвищення посадових окладів на рівні 25 % у відповідності до п. 1 та п. 1.2. додатку 3 Наказу № 308/519, аргументуючи це тим, що дані пункти передбачають таке підвищення для відділень, палат та кабінетів для психічно хворих, геріатричних пансіонатів, відділень, а також посад, в т.ч. соціальних працівників. Також дане підвищення Територіальний центр обґрунтовує тим, що працівники спеціалізованого відділення єдині в Україні надають соціальні послуги дома громадянам, які страждають на психічні розлади, неврегульованістю нормативно-правових актів, які не враховують складність та розмежування	Звернутися до органу управління щодо можливості ініціювання внесення змін до нормативно-правових актів, які регулюють питання впорядкування умов оплати праці працівникам установ соціального захисту населення.	Так			
		Розглянути можливість підвищення посадового окладу для посади перукаря у відповідності до Наказу № 308/519 у зв'язку зі шкідливими та важкими умовами праці.	Так			

соціальних послуг, наведених в ст. 16 ЗУ «Про соціальні послуги», а також відсутністю чітких роз'яснень на неодноразові звернення центру щодо величини застосування підвищення окладів відповідно до Наказу № 308/519.

Водночас Наказ № 308/519, в т.ч. містить перелік закладів та посад, до яких відносяться територіальні центри, посади фахівців із соціальної роботи, для яких підвищення посадових окладів передбачає ставку 15 %. Таким чином, враховуючи обґрунтування Територіального центру та вимоги нормативно-правових актів, які регулюють умови праці установ соціального захисту населення, на думку аудиторів, вбачається ймовірність ризику невідповідності застосування розміру підвищення посадових окладів для соціальних працівників спеціалізованого відділення, що, у свою чергу, могло призвести до зайвого планування та витрачання коштів розрахунково у розмірі 1 906,6 тис. грн.

Крім цього, упродовж 2022–2024 років Територіальним центром не було прийнято управлінських рішень щодо встановлення підвищення посадового окладу перукарю на 20 %, як це передбачено наказом № 308/519 та листом Мінсоцполітики від 12.12.2014 № 1613/13/84-14, що створює ризики недоотримання заробітної плати на суму 26,6 тис. грн за відповідний період.

--	--	--	--	--	--

4	Аналіз обліку, використання та зберігання активів Територіального центру засвідчив загалом належний рівень контролю з боку посадових осіб. Водночас виявлено окремі недоліки, зокрема: • відсутність єдиного підходу до обліку безоплатно отриманих матеріальних цінностей (благодійної допомоги), що створює ризики неналежного бухгалтерського відображення, зберігання та подальшого використання; • некоректне віднесення частини таких активів на позабалансовий рахунок, що не відповідає вимогам чинного облікового регламенту; • тривале (понад 4 роки) невикористання матеріальних цінностей на суму 77,9 тис. грн; • затримка з сортуванням частини отриманої благодійної допомоги за видами, що ускладнює її ефективне розподілення.	Розробити внутрішній порядок обліку благодійної допомоги, у якому передбачити:	Так			
		а) процедуру приймання, оцінки, оприбуткування, зберігання, використання та вибуття майна;				
		б) порядок сортування за видами та відповідальність за це (наприклад, закріпити посадову особу на рівні складу або матеріально відповідального працівника). Забезпечити ведення бухгалтерського обліку у відповідність до вимог нормативно-правових документів шляхом перенесення з позабалансових рахунків на балансові рахунки матеріальні цінності, переданих як благодійна допомога.				
		Забезпечити облік усіх активів, отриманих безоплатно, на відповідних балансових рахунках, згідно з Інструкцією з бухгалтерського обліку (наказ МФУ № 291).	Так			
		Розглянути можливість щодо введення в експлуатацію товарно-матеріальних цінностей або видачу їх на потреби особам, які обслуговуються Територіальним центром.	Так			
5	Організована та функціонуюча в Територіальному центрі система закупівель послуг з ремонту та технічного обслуговування транспортних засобів (спеціалізованих автомобілів) в повній мірі не відображає, на думку	Розробити та затвердити внутрішній нормативний документ (положення, інструкції), який би детально регламентував процес закупівель послуг з ремонту та технічного	Так			

аудиторів, раціонального та ефективного підходу до використання бюджетних коштів. Так, проведений аудиторами аналіз послуг з ремонту та технічного обслуговування транспортних засобів, закуплених Територіальним центром протягом 2022-2023 років та 9 місяців 2024 року, засвідчив їх фактичне виконання на рівні 50 – 60 % від запланованого обсягу (план – 6,9 млн грн, факт – 3,6 млн грн). Водночас передбачені кошти на закупівлю послуг були використані Територіальним центром у повному обсязі, що сталося через включення до витрат вартості запасних частин, які не враховувалися установою при плануванні закупівель, але фактично використовувалися виконавцями під час надання послуг. Відмічається, що витрати на запасні частини у всіх випадках покривали саме ту частину витрат, яка згідно зі специфікаціями до договорів була передбачена для надання послуг, що фактично не виконувалися у відповідному звітному періоді. Крім того, закупівля запасних частин відбувалася без попереднього планування їх приблизної вартості, оскільки ціна їх придбання визначалася уже під час надання послуг Виконавцем, що надавало можливість визначати вартість орієнтуючись на кошти, передбачені на виконання договорів (надання послуг), що також могло негативно впливати на формування їх ціни без врахування середніх по ринку. При цьому Територіальний центр у 2020 році запроваджував практику укладання договорів окремо на послуги та запасні частини, де, відповідно до специфікацій, передбачалася як вартість кожної окремої послуги, так і вартість	обслуговування транспортних засобів, що передбачає: - детальне планування закупівель, включаючи визначення потреби в запасних частинах та їхньої орієнтовної вартості; - проведення моніторингу ринкових цін на запасні частини; - встановлення критеріїв вибору постачальників послуг та запасних частин; - призначити відповідальну особу.				
	Забезпечити надання документів, що підтверджують розрахунок ціни на запчастини.	Так			
	Провести навчання для працівників Територіального центру, відповідальних за організацію та проведення закупівель, з метою підвищення їх кваліфікації та обізнаності щодо вимог законодавства у сфері публічних закупівель.	Так			

	окремої запасної частини. Моніторингом електронної системи публічних закупівель Prozorro встановлено застосування такого підходу і іншими організаціями та установами м. Києва.					
6	Незабезпечення належного внутрішнього контролю за повнотою та достовірністю оформлення подорожніх листів, зокрема щодо зазначення маршрутів руху, підписів відповідальних осіб та інших обов'язкових реквізитів, створює ризики неналежного використання транспортних засобів. Крім того, виявлено відсутність підтверджень проходження обов'язкового медичного огляду водіїв у вигляді штампу, дати, часу та підпису медичного працівника в подорожніх листах за періоди з 04.04.2024 по 14.04.2024 та з 20.05.2024 по 17.09.2024. Такі недоліки можуть свідчити про недотримання вимог статті 34 Закону України «Про автомобільний транспорт» № 2344-III від 05.04.2001, яка передбачає здійснення контролю технічного стану транспортних засобів та обов'язкового медичного контролю стану здоров'я водіїв перед виїздом на маршрут.	Розробити та затвердити внутрішнє положення про порядок використання транспортних засобів та оформлення подорожніх листів, яке б передбачало: - порядок заповнення всіх обов'язкових реквізитів подорожніх листів; - порядок контролю за відповідністю маршрутів руху фактичним поїздкам; - порядок проведення та реєстрації медичних оглядів водіїв.	Так			
		Провести інструктажі та навчання для водіїв та працівників, відповідальних за оформлення подорожніх листів, щодо вимог внутрішнього положення та законодавства.	Так			
		Впровадження системи відповідальності за порушення порядку оформлення подорожніх листів та допуску водіїв до роботи без медичного огляду.	Так			